

VERSLAG
KLANKBORDGROEP
SOCIAAL DOMEIN

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Beschrijving van het proces	3
3. Bevindingen	5
- Wat heeft het opgeleverd?	
- Wat moeten we niet meer doen?	
4. Conclusies ten aanzien van het proces	5
5. Aanbevelingen voor de fracties	5

Voorwoord

Het sociaal domein vormt de ruggengraat van onze samenleving. Het gaat niet alleen over het bieden van ondersteuning, maar vooral over het versterken van zelfredzaamheid, het bevorderen van gezondheid en het mogelijk maken van een waardevol leven voor alle inwoners. De missie die de raad heeft uitgesproken is; “Een positieve gezondheid voor alle inwoners”. Tijdens de bijeenkomst d.d. 9 september 2024 is besloten om een klankbordgroep te vormen die de financiële en maatschappelijke gevolgen onderzoekt en meedenkt om tot een scenariokeuze te komen.

In deze publicatie presenteren wij de uitkomsten en bevindingen van een proces waarin we samen met raadsleden en professionals hebben gezocht naar de juiste koers voor de toekomst van ons sociaal beleid. Ons doel was om op basis van heldere criteria en scenario's inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van verschillende keuzes en zo bij te dragen aan een weloverwogen besluitvorming. Het proces was daarbij niet alleen een zoektocht naar cijfers en beleidsopties, maar ook een reflectie op onze rol, verantwoordelijkheden en de wijze waarop we onze inwoners optimaal kunnen ondersteunen.

Beschrijving van het proces

De klankbordgroep, gevormd door een ambtenaar, wethouder en één afgevaardigde per fractie zijn vijf keer bij elkaar gekomen. Zij heeft gekeken naar de aspecten van:

- Zelfredzaamheid
- Maatwerk in ondersteuning
- Ondersteuning passend en dichtbij
- Normaliseren
- Toekomstbestendig

Daarbij zouden drie scenario's uitgewerkt moeten worden:

- A. Versoberen, minimale dienstverlening (wat wettelijk verplicht is)
- B. De basis op orde (voornamelijk preventief en soms proactief handelen)
- C. De transformatie versnellen door te investeren (inzetten op preventie, de basis sterker maken)

In vijf bijeenkomsten is gewerkt aan de hand van de vijf bestaande (operationele) lijnen uit “Samen Sterk”:

1. Volwassenen
2. Jeugd
3. WMO
4. Werk en Inkomen
5. Beschermd thuis

en

De meetcriteria voor de lijnen:

1. Vitaal deelnemen
2. Gezond en veilig opgroeien
3. Beschermd thuis
4. Integratie en vluchtelingen
5. Dagelijkse basis op orde

Ter inspiratie werd een denkrichting voor de aanpak van de bijeenkomsten aangereikt om met elkaar een kader vast te stellen en dat naast de drie scenario's te leggen om te beoordelen bij welk scenario (onderdelen van) het kader positief en negatief scoren.

Onderwerpen voor een kader konden zijn:

- Rolopvatting: waarover regie, hoe samenwerken met partners?
- Inwoners: waarvoor zelf verantwoordelijk, mate van zelfredzaam en hulpafhankelijk, mate van positieve gezondheid
- Financiën: binnen geormerkte middelen blijven, investeren

Nadat in de eerste bijeenkomst de randvoorwaarden waarbinnen gewerkt zou worden waren besproken, aangepast en vastgesteld is aan de hand Exel-sheet per scenario van gestart met formuleren van de criteria per (operationele) lijn.

In deze bijeenkomst zijn de meetcriteria voor de eerste twee lijnen uitgewerkt.

In de bijeenkomst van 12 november 2024 zijn de uitgewerkte meetcriteria voor de lijn die tot en met vijf besproken en vastgesteld en een eerste inventarisatie gemaakt van de consequenties van een keuze voor scenario A (Versoberen, Minimale Dienstverlening)

Na het uitwerken van de criteria werd in de bijeenkomst van 4 december 2024 vastgesteld dat vele daarvan voorkwamen bij alle lijnen. Daarom is besloten verder te werken met een lijst met 11 algemeen geldende criteria en een aantal specifieke criteria die gelden voor één specifieke lijn.

Ook is besloten de wijze van scoren in de waarderingstabellen in de Exel-sheets enigszins aan te passen.

In terugblik tijdens de bijeenkomst van 28 januari 2025 komt o.a. het volgende aan de orde:

- Iedereen is het ermee eens om de criteria en schema naast ons neer te leggen maar wel voor documentatie bewaren als geheel en toevoegen aan de stukken. Deze methodiek bleek te groot en te complex om in drie maanden uit te werken.
- De afgelopen maanden hebben veel kennis en inzicht gegeven.
- In de raad moet straks blijken of deze klankbordgroep heeft geholpen. Het is zinvol geweest dat we in deze groep de definities vast hebben kunnen stellen.

De initiële opdracht is verschoven. De oorspronkelijke opdracht is "om te helpen om tot een raadsvoorstel te komen".

- De aangegeven punten en een weergave van wat besproken is met de klankbordgroep neemt de ambtenaar mee.
- Document voor- en nadelen scenario's toevoegen aan raadsvoorstel.
- De portefeuillehouder zal de besproken punten meenemen om tot een raadsvoorstel te komen.

Bevindingen

1.1. Wat heeft het opgeleverd?

- Om de consequenties te overzien zijn meer cijfers en kwantitatieve data nodig.
- De gemeente Duiven heeft al gekozen. Het is logisch om op 1 lijn te komen zodat de hele transitie vaart krijgt.
- Durf een pad dat je hebt ingeslagen te stoppen als het niet werkt.
- De definities hebben we met elkaar vastgesteld.
- Mondeling inzicht gekregen op wettelijke en niet wettelijke taken.

1.2. Wat moeten we niet meer doen?

- Niet de diepte ingaan waar je geen kennis van hebt.
- De klankbordgroep moet toetsen en de ambtelijke organisatie moet kennis op inhoud en een advies geven.
- De inbreng van de ambtelijke organisatie moet veel groter zijn.

Conclusies ten aanzien van het proces

- Het is niet realistisch van een groep van 5 lekenbestuurders te verwachten dat zij, in een tijdsbestek van minder dan vier maanden zonder voldoende kennis en zonder gegevens en informatie uit gedegen vergelijkbaar onderzoek een geloofwaardige uitspraak kan doen over de mate van doelmatigheid en doeltreffendheid van drie algemeen beschreven scenario's.

Aanbevelingen voor de fracties

- Laat de drie scenario's naast elkaar voortbestaan. (Sober waar het kan en preventief waar het moet.)
- Herken en erken de professionaliteit van de ambtelijke organisatie en geef haar de ruimte deze in te zetten.
- Steun de uitvoerenden in het Sociaal Domein als zij keuzes (moeten) maken bij ethische en sociaaleconomische dilemma's waarbij de grenzen van wet- en regelgeving moeten worden opgezocht en wellicht zullen worden overschreden.
- De bevindingen wijzen op de kracht van preventie en samenwerking over domeinen heen. Uit de scenario's is scenario C – de preventieve aanpak – volgens de klankbordgroep de meest veelbelovende weg. Deze aanpak kan kosten beheersen en bijdragen aan een veerkrachtige samenleving waarin inwoners zoveel mogelijk zelfredzaam zijn.

De visie bepaalt de koers en het budget bepaalt de snelheid!